

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1981/417

Karar NO: 1981/295

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenen ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantısı olmayan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Arıcan, Hüseyin Rakıcı

O L A Y : 4.5.1976 günü saat 18.20 sıralarında İzmir İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi'nde karşıt görüşlü öğrenciler birbirlerine komünistler, faşistler diyerek saldırmışlar ve karşılıklı olarak kavga etmişlerdir. Bu arada bir öğrenci bıçakla yaralanmıştır. İzmir Cumhuriyet Savcılığı sanıkların bıçakla müessir fiil, 6136 sayılı yasaya aykırı davranma ve kavgada silâh çekme suçlarını işlediklerinden talepname ile Sorgu Hakimliğine kamu davası açmış, yapılan ilk soruşturma sonunda, sanık Mehmet Arıcan'ın bıçakla, yakınıcı Hamazan'ı yaraladığından eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 456/2., 457.

maddelerine, sanık Hüseyin Rakıcı'nın ruhsatsız bıçak taşımaktan eylemine uyan 6136 sayılı Yasa'nın 15. ve kavgada silâh teşhir etmekten Türk Ceza Yasası'nın 466/1. maddelerine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar verilmesi, İzmir 2. Asliye Ceza Mahkemesi 29.6.1978 gününde, 1976/970-1978/324 sayı ile sanık Mehmet Arıcan'ın fikir ayrılığı nedeniyle yakınıcıyı öldürmeye müsait aletle hayati noktalarından bıçakla yaraladığı ve öldürme kastı ile hareket edildiği anlaşılmakla, davada Ağır Ceza Mahkemesi görevli olduğundan görevsizlik kararı vermiştir.

1- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 21.3.1980 gününde, 1979/367-1980/79 sayı ile, İzmir İli'nde 20.2.1978 gününde, sıkıyönetim ilân edildiği, sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre davada sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli bulunduğu,

2- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi; 2.12.1980 gününde, 1980/300-182 sayı ile, sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlendiği, sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla organik bağlılığın bulunmadığı, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki koşulların gerçekleşmediği ve davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin, tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNÇELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, İsmail Oğuz, Y. İsmet Ayer, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 18.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünülürdü :

Suç 20.2.1980 gününde İzmir ilinde ilân edilen sıkıyönetimden çok önce 4.5.1976 tarihinde işlenmiştir.

Dosyadaki evrakın incelenmesinden, yakınıcı ile sanıklar, sağ ve sol guruba mensup, farklı görüşlere sahip kişilerdir. Aralarında görüş ayrılığından başka bir husumet ve birbirlerine saldırmaları için özel bir neden bulunmamaktadır. Yakınıcının da dahil olduğu sol fikri benimseyen gurubun, sağ guruba mensup/sanıkların bulunduğu gurubun okula gelmesini önlemek veya okulda kalmalarına ve ders yapmalarına, korkutarak engel olmak amacıyla ve fiili saldırıda buldukları anlaşılmaktadır. Bu yönleriyle olay sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin^{ve} yaşam hakkına yönelik olarak işlendiğinden Millî Güvenlik Konseyi 7 Numaralı Kararı 4. maddesi kapsamındadır.

Ancak sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi, aynı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olarak işlendiğine ilişkin ortada hiçbir kanıt olmadığından bu madde kapsamına da garmemektedir. Bu duruma göre davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Esas NO: 1981/147

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Targı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce verilen 21.3.1980 günlü, Esas 1978/367, Karar 1980/79 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 18.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Y. İsmet Ayer

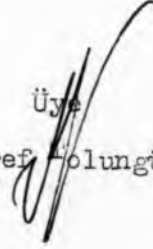
Üye

İsmail Oğuz

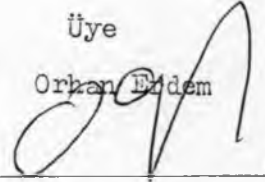
Üye

Şeref Polungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

8.6

s/k